

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Kampen er endnu ikke Slut.

Af Professor Mogens Fog.

Faa Minutter efter Bombeangrebet stod jeg i Shellhusets Dør og saa Vejen aaben til Friheden. Intet levende i Sigte, Bygningen som blæst ren for Tyskere, og Vagtposterne paa Gaden forsvundet. Et kort Løb, og man var i en anden Verden, genoptaget i det danske Sammenhold og beskyttet bag Frihedskampens Front.

Det var som en Genfødselse. En dobbelt Følelse af Befrielse, fordi det ikke alene var en Celledør, der blev aabnet, men et Hus gennemsyret af Løgnens, Raahedens og Vilkaarlighedens Atmosfære, der var sunket i Ruiner.

Man vender tilbage fra dette fem Maaneder lange Ophold i »Gestapo«s Fængsel med en fastere Overbevisning end nogensinde om, at Nazismen maa udryddes fuldstændigt og varigt, hvis Menneskeheden skal vinde Tryghed og Velfærd. Som et hjælpeløst Bytte for et ubønhørligt Autokrati, hvis dybeste Drivkraft er Menneskeforagt, har man endnu klarere end før fattet Frihedskampens Nødvendighed og Rækkevidde. Det ændrer intet heri, at nogle af os — som jeg i den sidste Tid — har nydt godt af Vilkaarlighedens sjældne Fordele ved at møde personlig Elskværdighed fra enkelte overordnede »Gestapofolk«s Side. Saa meget des grellere virkede det daglige Syn af gennempryglede Medfanger, Bevidstheden om de Lidelser, deporterede og dødsdømte Kammerater maa gennemgaa, og de umenneskelige Repressalier, den danske Befolkning bliver udsat for.

Men man vender ogsaa tilbage med en dybere Indsigt i det tyske Folks Tragedie. Gennem Vagtmandskab og andre »tjenesteforpligtede« er man kommet i Berøring med den anonyme Tysker. Godmodig og oftest direkte venlig i daglig Omgang, men i evig Skræk for sine overordnede, villig til at udføre enhver Ordre og forbeholden selv overfor sine Kammerater, fordi Angiveri er et naturligt Led i hans Tilværelse. Manges Nazist har man truffet, som endnu tilidsfuldt forlod sig paa, at Føreren og de nye hemmelige Vaaben vil vende Nederlagene til Sejr. Andre — »neutrale« — som med stum Fatalisme modtog hver ny Efterretning om de Ulykker, Krigen bragte over deres Hjem og Familie, og som kun længtes efter en snarlig Afslutning. Men ingen der lod blot ane en Vilje til Oprør, til personligt Offer for at vælte det Styre, der bringer Tyskland i Fordærv. — Et forblindet og mærkeligt umyndigt Folk!

Mod denne Baggrund af et menneskefjendsk Despoti i Spidsen for en dels villig, dels viljeløs Nation træder den danske Frihedskamp frem for den befriede i skarp Kontrast. Paa eget Ansvar, som fribaarne Mænd optog vi danske Kampen mod Overmagten, og hverken Henrettelser, Deportationer, Gidselmord eller bestialske Repressalier har kunnet kue os. Ved sin Tilbagekomst møder man et Folk, hvis Modstandsvilje er ubrudt, og en usvækket Hær af Frihedskæmpere, der daglig gør deres uforfærdede Indsats i Demokratiernes Krigsførelse.

Kampen er gaaet ind i sin sidste Runde, men den er ikke Slut endnu. Billedet af Krigsafslutningen i Danmark begynder at træde frem af Uvisheden. Meget tyder paa, at der ikke bliver Tale om nogen »elastisk« tysk Tilbage-trækning af Tropper og Myndigheder. Hvad enten de Allierede da maa føre Krigen ind paa dansk Jord, eller det forinden kommer til Opløsning og Desorganisation af Fjendens Magt maa vi være forberedt paa svære Kampe. De vil kræve yderligere Ofre og en endnu fastere Disciplin og Moral end før. Hvor stærk vor Harmе over Fjendens tiltagende Raahed end er, maa vi vide ikke at lade os lokke ud af den Bane, Frihedsraadet har afstukket som værdig for dansk, demokratisk Aand. Hver eneste Frihedskæmper, hver eneste Dansker maa i Opgørets sidste, hektiske Timer være sig sit Ansvar bevidst.

Sabotagen mod krigsvigtige Virksomheder og Kommunikationer maa fortsætte, Stikkere maa likvideres, naar deres Skyld er tilstrækkelig belyst, og det kan — naar Signalet gives — komme til regulære Kamphandlinger mod Formationer af Værnemagt og Hipofolk. Men vi maa fortsat vide at bruge vore Vaaben i krigsvigtig Handlen. Sindelagsmord, Nedskydning af tilfældige Tyskere, Repressalier og Pogromer, »Dolken i Ryggen«, er os ikke værdige. Vor Styrke ligger i aldrig at forfalde til Modstandrens Metoder. Vi maa stadig holde os for Øje, at Friheds-

kampens Aand skal befrugte Landets Fremtid. Hitler skal ikke sejre i sit Nederlag.

Endnu eet maa enhver Landsmand gøre sig klart: I denne totalitære Krigs sidste Fase er der Brug for alle Kræfter. Ligesom Frontarméerne stadig maa udfylde Hullerne efter de faldne med friske Tropper, kræves der nye Folk i Frihedsfrontens Rækker til Erstatning for de Tab, Gestapo tilføjer os. Den enige Modstandsvilje i det danske Folk er den umaadelige Reserve, hvorfra Frihedskampen har hentet sine Reserver. Der vil vi ogsaa hente dem nu. Der er aktive Grupper, som har mistet Mandskab. Det maa fornyes. Der er Blade, som savner Arbejdskraft til Fremstilling og Fordeling. Den maa skaffes. Der er eftersøgte, som søger Boliger. De maa finde Husly. Der er Trykkerier, Lagre af Vaaben, som skal gemmes. De maa i Skjul.

Agtpaagivenheden overfor Stikkere og Provokatorer maa ikke svækkes, men ingen dansk maa sige Nej, naar Folk, han kender og kan stole paa, beder om en Haandsrækning til det endelige Opgør. Enhver ved, hvilken Risiko han udsætter sig for, hvilke personlige og materielle Ofre det kan kræve at træde ind i aktivt Arbejde for Landets Befrielse. Men der er en Appel, ingen kan overhøre: Mindet om de Tusinder, der allerede har ofret deres Liv, Frihed eller Ejendom for at skabe vort Land og vort Folk en tryk Fremtid.

Hvad de har paabegyndt, maa vi andre fuldende. Vi maa handle som de.

Mogens Fog.

„Frit Danmark“ gaar ind i sin 4. Aarg.

Med dette Nummer gaar »Frit Danmark« ind i sin fjerde Aargang. Kommunisterne var de første, som begyndte regelmæssigt at udsende illegale Blade i Danmark, efter at den første illegale Publikation »Danske Toner« var udkommet den 26. September 1941. Men »Frit Danmark« var det første frie Blad, som repræsenterede en alsidig Samling paa tværs af alle Partiskel af de Kræfter, der ønskede en aktiv Modstand mod Tyskerne. Det var i den Henseende en Forløber for »Frihedsraadet«, idet man indenfor »Frit Danmark«s Rammer steds har søgt at skabe den bredest mulige Front, spændende lige fra Kommunist til Konservative. Det var i Begyndelsen af 1942, at Aksel Larsen og Christmas Møller grundlagde »Frit Danmark«, hvis første Nummer udkom i April 1942, og som trods Forfølgelser, Arrestationer og allehaande tekniske Vanskeligheder regelmæssigt er udkommet praktisk talt hver Maaned siden da. Den Redaktionskomite, som den 9. December 1942 blev, dels arresteret, dels efterlyst af dansk Politi, rummede, som mange sikkert endnu husker, foruden Christmas Møller og Aksel Larsen, Navne som Biblioteksdirektor Døssing, Professor Chievitz og Professor Mogens Fog. Meningsforskelligheder, der havde bestaaet før den 9. April, blev lagt til Side, og Kræfterne blev forenet om eet eneste: Bekæmpelsen af den tyske Nazisme, der holdt Danmark besat, og »Frit Danmark« maatte naturnødvendigt samtidig tage Kampen op mod den Veghed og Eftergivenhed, som dengang prægede de ledende Kredse i Landet. — Programatiklen i det første Nummer var forfattet af Christmas Møller, der skrev, at Bladet udkom »for at holde den danske Linie, for at give vore Landsmænd aaben og ærlig Besked om, hvad der foregaar, for midt i Undertrykkelsen at tale saaledes, som det er klart for alle, at der tænkes i de 99 pCt. af Befolkningen.«

I Begyndelsen laa Oplaget paa 10—15.000 Eksemplarer, hvad der var en enestaaende fin Præstation paa det Tidspunkt. Men siden da er Oplagstallene stadig steget, Bladet fremstilles nu, dels tryk og dels duplikeret, mange forskellige Steder i Landet, og i November 1944 kunde vi meddele, at det samlede Landsoplæg var oppe paa 115.000 Eksemplarer, men det er steget saa stærkt siden da, at en Opgørelse over det samlede Oplæg for Marts Maaned udviser, at Bladet for Øjeblikket udkommer i 140.000 Eksemplarer om Maaneden. Det er en ubestridt Rekord i den danske — og i Forhold til Indbyggerantallet sikkert ogsaa i den europæiske illegale Presses Historie.

Siden Sommeren 1942 har »Frit Danmark« efterhaanden udbygget en landsomfattende Organisation med Grupper i hver eneste By Landet over, som sørger for lokalt at dæk-

ke Byerne og Oplandet saa godt som muligt. Ogsaa i disse Grupper er der Tale om en bred Samling af Mænd og Kvinder fra vidt forskellige politiske og sociale Lag. I næsten alle Byer søger ogsaa disse Grupper for Fremstillingen af »Frit Danmarks Nyhedstjeneste«, som siden August 1943 er udkommet regelmæssigt som et 2-sidet Blad hver Uge. Det er umuligt med Sikkerhed at fastslaa dets Oplag, men de ligger formentlig paa omkring 75—80.000 om Ugen. Forøvrigt har dette Ugeblad fra April skiftet Karakter, ligesom Navnet er ændret til »Frit Danmark — Nyheder og Kommentarer«, idet det med den meget hurtigt fungerende Radioservice med danske Nyheder gennem engelsk og svensk Radio maa anses for overflødig at bevare Karakteren af et egentlig Nyhedsorgan, mens det er paakrævet, jævnligere end det kan ske gennem et Maanedsbld, at bringe kommenterende Artikler om Begivenheder af særlig aktuel Karakter, ligesom det vil være muligt for dette Ugeblad at citere og referere Artikler fra udenlandsk Presse af særlig interessant Art.

I de første Aar var Opgaven naturligvis først og fremmest at vække Modstandsandaen i det danske Folk og med Skarphed at paavise Eftergivenhedspolitikens skæbnesvangre Følger, og der er ingen Tvivl om, at »Frit Danmark« sammen med den øvrige illegale Presse i høj Grad har været medvirkende til, at Folket den 29. August satte en Stopper for Scavenius-Politikken. I »Frit Danmark« blev Parolen om Sabotage slaaet fast allerede fra Sommeren 1942, og der er næppe nogen Tvivl om, at »Frit Danmark« har medvirket til den Forstaaelse af Sabotagens Betydning, som bredte sig i hele det danske Folk. Senere blev ogsaa Parolen om Organisering af militær Modstand fastslaaet i »Frit Danmark«s Spalter, og i den senere Tid har navnlig Efterkrigstidens mange Problemer og i Sammenhæng dermed de befriede Landes Problemer været behandlet i Bladet. At »Frit Danmark« føler sig forpligtet til at fortsætte sit Arbejde i den første Efterkrigstid, fremgaar af den Artikel, som indledede Marts-Nummeret, hvori det meddeltes, at »Frit Danmark« agter at udkomme som et legalt Ugeblad, i hvert Fald indtil det første frie Rigsvalg.

Ved et Tilbageblik over de tre Aar, der er gaaet — de tre mest afgørende Aar i Danmarks hidtidige Historie — mindes vi først og fremmest dem blandt vore Medkæmpere, som er henrettet, myrdet eller døde i tyske Koncentrationslejre, og dernæst de mange, som har mistet deres personlige Frihed i Kampen for deres Folks Frihed. Og vi sender en Hilsen og Tak til alle dem, der fortsatte Arbejdet, og til de mange nye, som udfyldte Pladserne for dem, der blev arresteret. Vi sender en Hilsen til alle vore Grupper Landet over, til dem, der fremstiller Bladet eller distribuerer det og til alle vore Læsere over hele Danmark.

I Dag er de Ideer, den Samlingstanke og den Modstandsandaend som var og er Grundlaget for Udgivelsen af »Frit Danmark«, hele det danske Folks Fællesje.

»Frit Danmark«.

Tyskland og Straffen.

Efterhaanden som Krigen nærmer sig sin Afslutning, optager det selvsagt flere og flere Mennesker, hvorledes man skal behandle Tyskland efter Krigen. Endnu for et Aar siden kunde man høre det fremført Mand og Mand imellem, at de egentlige skyldige var Nazisterne og kun dem, den tyske Nation kunde ikke fuldt ud drages til Ansvar, og den enkelte menige Soldat var i Grunden en meget skikkelig Fyr; men efterhaanden som Tiden gaar, og Tyskernes Fremfærd i de forskellige besatte Lande, og da navnlig i Polen og Vestrusland og nu senere i Nordfinland og Nordnorge — for slet ikke at tale om den sidste Tids Begivenheder herhjemme — kommer til vort Kendskab med endeløse Rækker af grusomme, umenneskelige og ganske meningsløse Handlinger, bliver det mere og mere klart, at Problemet desværre ikke lader sig løse blot ved at afskaffe Nazisterne. Der maa være Tale om en afsporet Mentalitet af stor Udbredelse i den tyske Nation af i Dag, naar det, der nu sker, stadig kan finde villige Udøvere. Det er aabenbart overmaade svært at lære af Historien, men lad os alligevel kaste Blikket paa det sidste lille Aarhundrede af tysk Historie — det Tidsrum, hvor denne Mentalitetsafsporing tydeligst har givet sig Udtryk.

Det var ikke Nazisterne, men en Gruppe Mennesker af en tilsvarende Mentalitet — denne Gang vel færre i Tal — under Førerskab af Bismarck, der uden Krigserklæring gjorde Invasion i Danmark i 1864, det var den samme Klike, der forvanskede Emscherdepechen i 1870 —

og forøvrigt ovenikøbet pralede af det senere hen — for at faa et Paaskud til Krigen med Frankrig, og det var atter denne Mentalitet der prægede Mændene omkring Keiser Wilhelm, som i 1914 med klar Tilsidesættelse af egne Tilsgagn og Garantier overfaldt det neutrale Belgien.

Da Overfaldet paa Belgien i 1914 endog i mange Henseender er et fuldstændig Skoleeksempel paa Tyskernes Optræden, skal vi dvæle lidt ved det.

De fleste her i Landet vil sikkert erindre det væsentlige af Indholdet i det »Oprob«, der nedkastedes over Danmark — med hvem Tyskland havde Ikke-Angrebspagt — om Morgenen den 9. April 1940; prøv at sammenligne med Ordlyden af den tyske Note til Belgien den 2. August 1914:

»Den kejserlige Regering ligger inde med paalidelige Efterretninger om, at den franske Hær har i Sinde at marchere mod Meuse over Givet og Namur — — — »Den kejserlige Regering kan ikke frigøre sig for den Bekymring, at Belgien, trods sin bedste Vilje ikke vil være i Stand til uden Hjælp at afværge en fransk Fremmarch med saa stor Effektivitet, at man fra tysk Side kan finde tilstrækkelig Sikkerhed for Tyskland deri.«

Den kejserlige Regering anser sig derfor forpligtet til at komme dette Angreb i Forkøbet og at krænke belgisk Territorium; under disse Omstændigheder foreslaar Tyskland den kongelige Regering at indtage en venskabelig Holdning overfor det og forpligter sig til, ved Fredsslutningen, at garantere Kongeriget og dets Besiddelsers Integritet i hele deres Omfang. — Noten tilføjer, at dersom Belgien lægger Hindringer i Vejen for de tyske Troppers Fremmarch, bliver Tyskland nødt til at betragte det som Fjende og at overlade det senere Opgør mellem de to Stater til Vaabnernes Afgørelse. — Kender De Tonen?

Det var overvejende en beklagende Tone, der prægede Proklamationerne fra de første Augustdage; men allerede den 2. September kunde man læse følgende i »Deutsche Kriegs Zeitung«: »Planen for en Invasion i Frankrig var lang Tid i Forvejen fastslaaet; den maatte foregaa nordfra gennem Belgien, idet man (herved) undgik den stærke Linie af Spærreforster, som beskyttede Fjendens Grænser mod Tyskland — —«. Dette var den enkle og kyniske Forklaring paa Overfaldet.

Men var det da ikke ogsaa med Beklagelse, at Tyskerne i 1940 — nu som Nazisterne — saa sig nødsaget til at besætte Danmark og Norge for at komme Englænderne i Forkøbet? De vidste jo ganske nøje at en britisk Flaade var afsejlet i dette Øjemed. — Ikke længe efter kunde man læse, at Besættelsen af Danmark og Norge slet og ret var en Forudsætning for den tyske Aggressionsplans program-mæssige Gennemførelse.

Det her fremførte viser vist tilstrækkeligt tydeligt, at vi ogsaa i Dag har at gøre med noget, der bunder dybere end Nazismen.

Hvorledes det føles at være besat af Tyskere, ved vi nu kun alt for godt, men læg Mærke til, at heller ikke denne Optræden er uden Fortilfælde. Blader man i den officielle Redegørelse, udsendt af den belgiske Regering i daværende Statsminister van den Heuvels Navn, støder man ustandselig paa gennemdokumenterede Tilfælde af: Anholdelse af Gidsler, Plyndring, Ildspasættelser, Henrettelser, Voldtægt, Mishandling af Fanger og saarede, Mishandling af Civilbefolkning, Bombardement af aabne Pladser, Misbrug af Røde Kors o.s.v. Heller ikke disse Forbrydelser er med andre Ord af ren nazistisk Tilvirkning, selvom deres nuværende Udstrækning og Raahed selvsagt savner Sidestykke overhovedet.

At man efter sidste Krig med forfærdende Hastighed lod Ting som disse gaa i Glemmebogen uden konsekvent at søge de skyldige Personer straffet, har formentlig bidraget til, at Forbryderen aldrig lærte at indse, at han havde gjort sig skyldig i Handlinger, der simpelthen ikke under nogen Form kan tolereres. Dette maa ikke ske igen, for da har hele det nuværende Ragnarok været forgæves. Vi maa have Lov at kræve Retfærdighed, ikke Blødsødenhed.

Det er værd at lægge Mærke til, at Forstaaelsen heraf vinder mere og mere frem overalt i den frie Verden, og i den Forbindelse var det interessant at se den Resolution, som de engelske Arbejdere vedtog paa deres nylig afsluttede Kongres i Blackpool, hvori det fastslaaes »at hele det tyske Folk maa bære Ansvaret for de Forbrydelser, der af Tyskerne er blevet begaaet under Krigen«, og videre: »De Lande, mod hvilke Tyskland har ført Krig uden noget som helst Hensyn til Regler og Love maa have Erstatning for alle dem tilføjede Tab. De Lande, som Tyskerne har plyndret og udsuget, har et bestrideligt Krav paa Repa-

rationer, som skal betales fuldt ud, og det ikke kun i Form af Penge, og sidst og ikke mindst: »Krigsforbrydere af alle Grader maa tage deres Straf.«

Ikke alene de egentlige Krigsforbrydere vil blive ramt af Straffen, hver eneste Tysker vil gennem Afsavn og Forpligtelser komme til at undgælde for Hitlers Forsyndelser. For ganske vist er det de samme, snævre Lag af Befolkningen, der har ført an i Voldspolitikken under Bismarck, Kejseren og Hitler, men de har haft den langt overvejende Del af deres Landsmænd bag sig. Den Mulighed for Udvikling af demokratisk Samfundsliv og Aand, som Weimar-Republikken bød, formaaede Tyskerne ikke at fastholde og udnytte, og de har end ikke forsøgt ved egen Hjælp at vælte Nazistytet. Ogsaa ved Undladelsessynder kan man paadrage sig Ansvar. Vi maa haabe, at der ud fra det forestaaende Ragnarok maa vokse positive demokratiske Kræfter, som formaar at placere det fremtidige Tyskland i et fredeligt mellemfolkeligt Liv. Men indtil det er sket, hæfter Folket solidarisk.

Denne Gang maa vi have lært saa meget af Historien, at vi ikke faar mere Medlidenhed med Forbryderen end med Ofret. selvom Forbryderen bagefter hyler højest, hvad han utvivlsomt gør. Ellers var denne Krig, som Krigen 1914—18 blev det, kun en uhyggelig Episode, og vi styrer direkte mod Verdenskrig Nr. 3.

Parasitterne.

Da Tyskerne besatte Danmark den 9. April 1940, var det som bekendt for at beskytte Danmark. I Dag, fem Aar efter, oversvømmes Danmark af Hundrede Tusinde tyske Flygtninge, som kommer her for at søge Beskyttelse!

Det danske Folk har i mange Aar med Rette været anset for et humant Folk. Vi tog os i sin Tid af de sultende Wienerbørn og mange af dem fandt et Hjem og Venner i Danmark. Vi husede i Aarene efter 1933 adskillige tyske Flygtninge, antinazistiske Emigranter og tyske Jøder, som var fordrevet fra deres Hjemland af de nazistiske Magthavere, og vort Land har i Mellemkrigsaarene staaet gæstfrit aabent for Folk af alle Nationaliteter, deriblandt talrige Tyskere. Vor Gæstfrihed var saa omfattende, at vi undertiden var alt for naive. Vi saa den 9. April, hvordan mange af de Tyskere, som havde gæstet vort Land og optraadt som vore Venner i Virkeligheden havde været farlige Spioner, som under Venskabs Maske havde gemt Kniven i Ærmet og nu tog den frem for at stikke os ned.

Tyskerne har lært os ikke længere at være tossegode. De har lært os ikke at spilde vor nedarvede humane Indstilling og vor Barmhjertighed paa et Folk, som ikke fortjener Barmhjertighed. Vor Hukommelse er ikke saa kort endda. Vi husker Tyskernes Udryddelse af Jøderne og de politiske Modstandere. Overfor Behandlingen af de Titusinder af jagede Flygtninge protesterede det tyske Folk ikke! Vi husker Behandlingen af Polakkerne og Russerne i Krigens første Aar, vi husker Barnemordene, Gaskamrene i Maidenek, vi husker, hvordan Civilbefolkningen i Rusland og Polen i Hundredtusindvis Blev drevet i Døden. Dengang protesterede det tyske Folk ikke — Flertallet af dem hoverede og lo! Vi husker de uoverskuelige Flygtningeskarer, som Tyskerne naadeløst drev foran sig i Belgien, Holland og Frankrig. Heller ikke dengang protesterede det tyske Folk. Størsteparten jublede og troede, at Sejren var nær! Og vi husker det, som ligger os selv nærmest, den tyske »Beskyttelse« af Danmark, som betød en Udryddelseskampagne mod hele det danske Folk, Forjagelsen af de danske Jøder, Emigration for mange Tusinde danskere og en Hærskare af Flygtninge i vort eget Land, Deportation og Fængsling af mange af Danmarks bedste Sønner og Døtre, Mord, Tortur og Henrettelser i stadig stigende Grad.

Nu tigger de tyske Flygtninge om Barmhjertighed, nu, hvor Billedet paa Krigsskuepladsen har vendt sig, og de allierede Fangarme har lagt sig tilrette til det sidste Kvælerlertag om Tyskland. Nu forlanger man, at vi skal have Medlidenhed med det tyske Folk, for de er jo »uskyldige«, de »kan ikke gøre for« Tysklands Skændselsgerninger, det er jo bare en lille Klike Nazister, der har Ansvaret for dem. Det er jo kun Pancke, Best og Lindemann, der sammen med deres Haandlangere myrder og skænder, mishandler, deporterer og henretter danskere. Det kan man da ikke lægge de tyske Flygtninge til Last! Saaan forsøger Tyskerne nu at faa os til at argumentere, men det skal ikke lykkes. Hele det tyske Folk er medskyldig i de Forbrydelser, som er begaaet i det tyske Folks Navn, for de protesterede jo ikke, de gjorde ikke Oprør, men de var — stort set — lykkelige og veltilfredse, saalænge det blot

gik dem selv godt. I de besatte Lande saa man Folket rejse sig i en Kamp mod en uendelig Overmagt kun i Tyskland selv rejste Folket sig ikke, men tilbluede de nazistiske Førere ved hver Skændselsgerning, saalænge det bare gik fremad for Tyskland.

Hver eneste Smule Hjælp, vi frivilligt yder tyske Flygtninge i Danmark, betyder en direkte Hjælp til Forlængelse af Krigen! Saa enkelt er Problemet. Hver Gang vi tager os af en tysk Flygtning, letter vi det tyske Krigsmaskineri. Hver Gang vi ved Vagring bereder dem Vanskeligheder, redder vi maaske Livet for en eller flere allierede Soldater. Det er derfor det eneste forsvarlige Standpunkt, Danmarks Frihedsraad har indtaget, naar det specielt overfor de danske Lægeautoriteter har præciseret, at der ikke kan handles om denne Hjælp ved at ville forpligte sig til visse Aftaler, mod at Tyskerne til Gengæld forbedrer Kaarene for de danske deporterede. Det bør fra den enkelte danske Borger til Statens højeste Myndigheder være en Hovedregel, at enhver Form for Hjælp til de tyske Flygtninge og de saarede tyske Soldater kun ydes under direkte Tvang og aldrig ved frivillig Medvirken.

Til Danmarks Arbejdere!

I Tilslutning til »Frihedsraadets« Opraab om at afholde sig fra enhver Hjælp til de nye store tyske Befæstningsarbejder i Danmark har en kendt Mand i dansk Fagbevægelse sendt os følgende:

»I de sydlige Alper hjælper de tyske Soldater den stedlige Befolkning med at fælde Træerne ...«

Denne forklarende Tekst ledsagede en tysk Propagandafilm, som for nylig blev kørt i Knutzens Bio. Og vi vilde ogsaa, uden at have set det paa Film, gerne tro, at Tyskerne hjælper den stedlige Befolkning med at fælde Træerne. De er sikkert, der som her — og som overalt i de besatte Lande — i fuld Gang med Ødelæggelsen af de uerstattelige Naturrigdomme, som de undertrykte Folk endnu har tilbage i deres i Forvejen stærkt udtyndede Skove.

Her i Landet er Tyskerne nu ved at gaa i Gang med nye Befæstningsplaner, som ganske vil stille Ødelæggelsen af Jyllands Vestkyst i Skygge. Østjylland, Fyn og Sjælland skal befæstets, og hertil er det Planen at bruge Træ og bruge meget Træ. Det kan forventes, at de sidste herlige Bøge, som endnu staar og raaber til hinanden, vil blive hugget om, ligesom ogsaa vore unge Granplantager, der har kostet Befolkningen saa stor Møje og Besvær, vil blive fældet uden smaaligt Hensyn til det forstmæssigt forsvarlige eller til virkelig Egnethed. Vort Fædreland, som i Forvejen er et træfattigt Land, vil ved disse Planers Realisation blive sat hundrede Aar tilbage. Rent bortset fra de skønhedsmæssige Værdier, som denne Vandalisme vil ødelægge, vil vort Lands Nationalformue faa et føleligt Knæk, og flere Generationers Arbejde for Beplantningssagen vil være spildt.

Nu er Spørgsmaalet: Kan nogen god dansk Mand række Haand til en saadan Ødelæggelse af Landet? Danske Arbejdere, Bønder, Vognmænd og Haandværkere maa gøre sig klart, at nu er det Danmarks bedste Agerland, vore herlige Bøgeskove og møjsommeligt opelskede Granplantager der er Tale om. Det er jo ikke Krigens Kamptummel, som endnu er over vort Land og kunde nødvendigvis gøre saadanne Foranstaltninger, men det er Nazisthorderne, der vil bide sig endnu mere fast og for saa lang Tid som muligt skabe sig et Fristed for dem selv og deres Yngel. Den paatænkte Befæstning kan ogsaa blive skæbnesvanger for Landet, saafremt den bliver saa effektiv, at den vil kunne yde Tyskerne nogen Beskyttelse naar de endeligt skal jages ud af Landet. Hvad enten denne Aktion bliver foretaget af de Allierede, eller vi selv skal foretage den, er det indlysende, at vi ikke kan være interesserede i, at Fjenden har Fæstningsværker at dække sig bag. Jo større Kamptummel, des større Ødelæggelser af vort Land. Krigens Afslutning kan vi heldigvis se, men Afslutningsmaaden er endnu skjult for os. Vi venter alle Afslutningen i de kommende Maaneder men lad os ikke glemme, at i Maaneder kan der ødelægges for Aarhundreder.

Danske Arbejdere har ved deres Holdning i Sommeren 1943 ristet en Rune i Danmarks Riges Historie, som aldrig vil blegne eller udviskes. Da Politikerne tøvede og skjalv og Fjenden slog paa Sværdet i sejrssikkert Overmod, kastede Folket med de danske Arbejdere i Spidsen ham Haandsken i Synet. Er Tiden ikke nu inde til at riste en ny Rune ved Siden af den første? Hvorfor længere udføre Hoveriarbejde for den fremmede Voldsherre, selvom han betaler godt med rovede Penge? Kun Trælle med

Trællesind bør han have til Hjælp. Ingen vil bebrejde danske Arbejdere, at de for at tjene til deres egen og Familiens Eksistens hidtil har arbejdet for de tyske Magthavere, men efter den sidste Lovanordning, hvorefter arbejdsfordelte og arbejdsløse kan erholde fire Femtedele af Normalfortjenesten som Erstatning for Arbejdstab, kan det ikke længere være nogen bydende Nødvendighed, at danske Arbejdere i den Tid, der er tilbage, medvirker til at lægge vort Land, dets Naturrigdomme og dets Skønhed øde. Det er naturligvis ikke vor Mening at opfordre til almindelig Arbejdsnedlæggelse ved tysk Arbejde. Vi vil ikke paa nogen Maade foregribe Begivenhedernes Gang. Naar det store Slag skal slaas, vil Parolen herom udgaa fra »Danmarks Frihedsraad«. Vi appellerer kun til hver enkelt dansk Mand om hver for sig at gøre sin Pligt. Og dette opfatter vi paa den Maade, at det er enhver Danskers Pligt at modarbejde disse sidste landsskadelige Planer af hele sin Kraft og Evne. Muligvis kan Situationen derved tilspidse sig saaledes, at Tyskerne vil prøve at tvangsudskrive Arbejdere, men vi nærer Tillid til, at ogsaa en saadan Mulighed kan mestres af Arbejderne og deres Organisationer. Saafremt Tyskerne skulde blive nødsagede til at lade Arbejdet udføre af deres egne Flygtninge, medens de overvaages og bevogtes med skarpladte Geværer, vil der føjes en ny Rune til i den Bauta, der nok skal blive rejst til Minde om danske Arbejderes Andel i Danmarks berømte 29. August.

Ingen dansk Arbejder maa melde sig til de nye tyske Befæstningsanlæg!

Efterkrigstidens Problemer V:

Straffelove med tilbagevirkende Kraft.

Naar der efter Besættelsens Ophør skal lovgives mod landsforræderiske og landsskadelige Handlinger, vil de paagældende Love faa tilbagevirkende Kraft. Der er Grund til at slaa fast, at der, som Forholdene ligger, ikke er noget betænkeligt heri.

Som der allerede i »Frihedsraadet«s Plan for Tiden efter Besættelsens Ophør blev understreget, findes der ikke i Grundloven nogen Bestemmelse, der hindrer en saadan Lovgivning. Naar man normalt i et demokratisk Samfund ikke vil lade Straffelove faa skærpende Virkning for Tiden før Lovens Vedtagelse, da skyldes det dels, at dette kan rumme en Fare for Vilkaarlighed og for Overgreb mod Borgerne fra Statsmagts Side, og dels, at den normalt fungerende Lovgivningsmagt jo løbende kan give de fornødne Lovbestemmelser, saaledes at der ikke opstaar praktisk Brug for saadanne ekstraordinære Vedtagelser.

Ingen af disse Grunde kan imidlertid føre til at afstaa fra en saadan Lovgivning, naar Besættelsen ophører.

De der har gjort sig skyldig i Landsforræderi og landsskadelig Optræden, har hele Tiden vidst, at de gik Fjendens Ærinde, og at deres Handlemaade blev anset for retsstridig af den allerstørste Del af den danske Befolkning. De fleste — og de farligste — af disse Forbrydere har haabet, at Fjendens endelige Sejr vilde sikre dem Straffrihed, men de har vidst, at dette ogsaa var deres eneste Mulighed. Der er saaledes intet »vilkaarligt«, intet krænkende for Retsbevidstheden i, at saadanne Folk straffes, naar der igen er Mulighed derfor; tværtimod vilde det være en grov Vilkaarlighed, hvis Statsmagten undlod at gribe effektivt ind overfor Elementer, som har udsat Landets Frihed og Selvstændighed for den største Fare, og som direkte og indirekte er Skyld i Landsmænds folkeretstridige Nedskydning eller Indespærring.

Ingen kan være i Tvivl om, at en saadan Vilkaarlighed vilde føre til, at den hæderlige Del af Befolkningen i vidt Omfang vilde gribe til Selvjustits overfor de skyldige, og dette er en Risiko, der er saa meget des større, som Fjenden ved Opløsning af vort Polit selv har tvunget Befolkningen ind paa mere eller mindre selv at maatte tage sig til Rette overfor kriminelle Elementer.

Siden 9. April 1940 har den danske Lovgivningsmagt virket under fremmed Tryk, og den har været ude af Stand til at vedtage Love mod dem, der gik i Fjendens Tjeneste. Siden 29. August 1943 har overhovedet ingen dansk Lovgivning kunnet vedtages. Der er herved opstaaet et fleraarigt Tomrum, som kun kan udfyldes ved Lovgivning med tilbagevirkende Kraft. Der bliver ikke Tale om at give en saadan Lovgivning Virkning for et Tidsrum, hvor en Rigsdag frit har kunnet beslutte, men Tilbagevirkningen vil kun komme til at angaa netop den

Tid, da Lovgivningsmagten enten helt har været ophævet eller dog kun har kunnet virke under fjendtligt Tryk.

De Grunde, der fører til, at man i et demokratisk Land normalt modsætter sig Lovgivning med tilbagevirkende Kraft, taler saaledes under de nuværende ekstraordinære Forhold snarest for Nødvendigheden af en saadan Lovgivning, og man vil da heller ikke fra juridisk Side kunne fremføre noget som helst til Hinder for, at et Folk, der i flere Aar har været besat af en fjendtlig Magt, naar Besættelsen ophører, vedtager de Love, som dets store Flertal finder nødvendige overfor dem, der har forbrudt sig særlig groft under Fremmedherredømmet. Dette er allerede sket i Frankrig og andre Lande, som nu er befriede, og ingen Betænkelighed er fra juridisk Side rejst herimod.

Det er godt for Juristerne, at det er saaledes, for opstaar der Konflikt mellem Juraen og Folkets Retsfølelse, saa er det ikke Retsfølelsen, der er noget i Vejen med.

Bag Nazismens Facader III:

Hagekorsets Præster.

Den danske Kirke og de danske Præster har tidligt bekendt sig til et klart dansk Standpunkt. Vi har i Aarens Løb i »Frit Danmark« flere Gange haft Lejlighed til at fremhæve den ranke Holdning og den skarpe, kompromisløse Aand, som har præget Flertallet af Kirkens Mænd i Danmark.

Men ogsaa blandt Præsterne har der naturligvis været Undtagelser, der bekræftede Reglen. Vi er i Besiddelse af en omfangsrig Brevveksling fra Maj 1943 mellem D.N.S.A.P.'s saakaldte »Landsledelse for Kultur« (Stadsarkivar Flemming Dahl) og den daværende Leder af D.N.S.A.P.'s »Præstegruppe«, Pastor H. Meinhardt-Jensen. I et af Brevene oplyses det, at Præstegruppen paa daværende Tidspunkt bestod af: Pastor Holger Jensen, H. C. Ørstedesvej 39 A København, Pastor Bendt Lindhardt, Fakse Ladeplads, Pastor Johannes Martin Jensen, Vester Vedsted, pr. Ribe, Pastor Erik Johannes Strøbeck, Pastor Christian M. Christiansen, Pastor Svend Søe-Pedersen, Nr. Ørslev, pr. Nykøbing F., Pastor Niels Kristian Jensen, Pastor Peter Jørgen Jessen og Pastor H. Meinhardt-Jensen. — Dog var kun de tre førstnævnte Præster organiserede Medlemmer af D.N.S.A.P., idet Pastor Meinhardt-Jensen netop havde udmeldt sig af Partiet og søgt at løsrive »Præstegruppen« fra Forbindelse med D.N.S.A.P.. Om Motivering til dette Oprør hedder det i et Brev fra Meinhardt-Jensen bl. a.:

»Allerede i Efteraaret fik du vel et lille Indtryk af Korruptionen indenfor Partiet ved Ommer-Løver Sagen, og det var ikke det eneste Sted, hvor der paaviselig hersker Korruption. Og denne gaar jo helt til Tops, naar der ikke kan rønses ud. Frit Clausen er i Dag en død Mand i dansk Politik ... F. C. er raget i den Grad uklar med Tyskerne, at han maa betragtes som færdig ... D.N.S.A.P. gaar sin Opløsning i Møde. Det er trist, men derved er intet at gøre.«

Pladsforhold tillader os ikke at aftrykke den ellers ganske fornøjelige Korrespondance, men som en pudsig Prøve skal vi citere Uddrag af et Brev, dateret den 31. Maj 1943 fra den af Partiet designerede nye Leder af Præstegruppen, Pastor Holger Jensen:

»... Jeg hører ikke til dem, der gør Oprør paa Grund af Rygter, og jeg kender intet til Partiets Økonomi og har heller ikke set nogen af Lederne videre berusede el. lign., og det skulde vel heller ikke gøre saa meget, naar Ledelsen ellers var dygtig. Men jeg maa stille mig solidarisk med Pastor M.-J. og de Kolleger, der slutter sig til ham, da det er det eneste Sted, hvor jeg kan vente nogen Støtte i mine jordiske Forhold ... Fra Partiets Side har jeg ingen som helst Interesse sporet, undtagen naar man kunde bruge mig som Taler og Skribent ... Jeg vilde gerne tale ved en afdød Partikammerats Baare, ogsaa ved en Partifunktionær, og jeg saa dyre Kranse og Ledere i dyre Uniformer, der kom kørende i dyre Biler til og fra Højtideligheden, men jeg har ikke en eneste Gang set, at nogen kunde tænke paa at give den fattige Præst, der havde ødelagt sin og sin Families Fremtid, 25 Øre til en Omstigningsbillet til Sporvognen, skønt der ellers ikke fra Partiets Side var sparet ved den Lejlighed ...«

Redaktionen afsluttet den 6. April 1945.